

PAPERINUKKEPERHEEN TARINA

Tyttären Pyhäjärven puku on tehty kansanomaisen mallin mukaan. Lasten kansallispuvut ovat malliltaan kuten aikuisten puvut, mutta niistä jätetään pois korut ja muut aikuismaiset hienoudet. Äiti halusi kuitenkin tehdä myös tyttärensä pukuun upean esiliinan nyytinkeineen, vaikkeivät koristeet pienten tyttösten pukuun perinteisesti kuulukaan. Isoveljeltään tyttö sai melkein uudet supikkaat, joilla veikka ehti tanssia vain yhden talven ennen kuin ne jäivät pieniksi. Varsin iloinen tyttö on myös pään ympärille kiedottavasta punaisesta silkkinauhasta, joka laskeutuu kauniisti puoliselkään. Nauha yllään hän tuntee olevansa erityisen hienona, ja hän pitää kansallispuvua mielellään juhlien lisäksi myös soittaessaan viulua kansanmusiikkikonserteissa.

Isoveljelle on isältä jäänyt Seiskarin puku. Isän isän suku oli Seiskarin saarelta ja sen ansiosta isä sai aikoinaan rippilahjaksi tuon 1950 Tyyni Vahterin suunnitteleman puvun. Kun poika venähti pituutta, kaivettiin isän vanha puku ullakolta. Mummo purki sen osiin, ja pesi ja silitti huolella jokaisen kangaskaistaleen. Äiti ompeli puvun uudestaan pojalleen sopivaksi, tarkistetun puvun ohjeita noudattaen. Lisäksi pojalle hankittiin uusi paita ja supikkaat, ja puna–musta–valkoraidalliseen liiviin vaihdettiin hohtavat, kannalliset helmiäisnapit. Mummo teki pojalle vielä neulelakin sekä hauskat sukat, joissa on kirjoneule varren suussa. Tässä asussa pojan kelpaa tanssia kansantansseja, joita hän on isänsä jalanjäljissä intoutunut harrastamaan.

Äiti on perinyt upean Joutsenon puvun omalta äidiltään. Tämä tiesi kertoa, että hänen äidiltään eli äidin mummolta oli mennyt peräti viikko hamekangasta kutoessa! Kangasta onkin hameessa runsaasti, ja se on laskostettu vetopoimuttamalla. Niinpä sitä ei tarvitse edes silittää, vaan se laskostuu kauniisti aivan itsestään. Joutsenon puvussa on erikoisuutena esiliina, jossa on sinisiä nyytinkejä. Sellaista ei olekaan muissa karjalaisissa puvuissa. Esiliinan äiti on perinyt mummoltaan ja se on hänelle puvun osista kaikkein rakkain. Mummon aikaan koristeellinen esiliina oli erityisessä arvossa, sillä se oli harvinainen ja viesti kantajansa vauraudesta ja kädentaitojen hallinnasta. Omalta äidiltään hän on perinyt suvussa kulkevan käsityötaidon, ja kun Joutsenon puku liki vuosikymmen sitten tarkistettiin, innostui äiti uusien ohjeiden mukaan ompelemaan kansalaisopiston kurssilla itselleen kostulin eli liinaviitan. Äiti sai 40–vuotislahjaksi tinanastoin koristellun vyön, joka on oikein kultasepän käsialaa. Lisäksi hän osallistui huntukurssille ja opetteli sitomaan Joutsenon naisen hunnun, jonka sitominen onkin varsinainen taidonnäyte! Pukuun kuuluu myös herttainen, pellavainen ja sinisin reunanytingein koristeltu näästyyki, joka on esillä käsivarrelle taitettuna tai virsikirjan suojana – kuitenkin niin, että nästyykin koristelu näkyy.

Isällä on yllään Jääsken alueen puku, joka on lahja suvulta. Jääsken alueen puvun esikuvana on käytetty valokuvaa, jonka Michel Seifert on ottanut Viipurissa 1867. Isästä on hauska ajatella, että hän voi pukeutua samalla lailla kuin kuvan esittämä nuori mies melkein 140 vuotta sitten! Pukuun kuuluvat valkoinen paita, pitkät luukkuhousut ja takki, joka on tummansinistä ohutta sarkaa. Takkia koristavat messinkinapit ja kaulaan solmitaan silkkihuivi. Isää miellytti eniten tummansininen silkkihuivi, mutta halutessaan hän olisi voinut valita vaikkapa punaisen huivin. Puvun kruunaa tinasolkainen huopalääppä. Ennen vanhaan huopahatut tehtiin niin koviksi, että niiden päällä saattoi seisoa, mutta isän hattu on tarkoitettu pelkästään päähän pantavaksi. Tämä puku on isän juhlapuku, mutta hän käyttää sitä myös tanssiessaan kansantansseja. Tuolloin hän esiintyy pelkässä liivissä, ja jottei tarvitse hikipäissä tanssia, vaihtaa hän huopalääppänsä kevyempään kairalakkiin.

Lisätietoja kansallispuvuista sekä kansallispukusaston löydät osoitteesta: www.kansallispukuneuvosto.fi